

rokah, po herbtu in okoli žličice in sicer od zdalej na vzgor s pogretimi suknenimi cunjami ali s predivom, po podplatih pa z ojstrimi kertačami ali šetmi, da se zbudi gorkota. 3) Med tem časom pa naj se mu z mešičkom ali z ustmi skozi cevko ali pero v nosnice zrak piha v pljuča; usta pa morajo biti zaperte. Zraven pa naj se na zdolnem trebuhu roka derži in na lahko pritiska proti persom. Berž pa, ko se čuti, da se persi vzdigujejo, naj se neha pihati. Ako pa sapa noče priti, naj se ga šegata s kakim peresom ali slamico v nosnicah, in naj se ga po imenu kliče.

29. marca. Pomagati od strele zadetim. Če se prigodi, da treši v sobo, kjer ljudje stanujejo, se morajo hitro okna odpreti, omedljeni ljudje pa na zdrav zrak spraviti. Potem naj se jim oblačila izrežejo, da so hitro prosti, posebno okoli vrata. Za tem jih polij z merzlo vodo, ter jim tudi v merzli vodi namočene rute okoli glave devaj. Dergni jih po vsem životu s kertačami, ktere pomakaj v merzlo vodo. Pihaj jih v lice, pa tudi skozi cevko v usta, in jim nos zatisni. Dobro je tudi, če se od strele zadeti človek dene v rahlo zemljo in se za eno ped debelo do lica zagerne in sicer tako, da so glava in persi nekoliko višje. Med tem pa se mu mora obraz z vodo polivati.

P o g o v o r

dveh učiteljev — Vohnéta in Rohnéta.

Vohnè. „No, prijatelj, povej, kako se ti je kaj letošnja bira obnesla?“

Rohnè. „Prederto slabo; po pravici ti povem, da, če bo tako še dalje terpelo, bomo učitelji šli raji, Bog vé, kam za kruhom, kakor da bi ga iskali pri šolstvu, ktero ga ima za nas le malo in še tega vsega plesnevega. Poglej! celo leto se moram ubijati z šolo, z orglanjem, s petjem, s cerkveno službo i. t. d. in na zadnje pa moram še zato iti od hiše do hiše berčit terdo zasluženno plačilo; vendar bi bil še zadovoljen, če bi dobil vse, kar služba tirja; ali huda se mi godí, ker dobim komaj polovico tega, kar imam na popirji zapisanega. Če iščem pri gosposki pomoči, je večidel ravno taka: zapisnike pišejo, ljudi sklicujejo, žuga se jim z rubežengo i. t. d., — jaz

pa vendar nimam nič od tega; če kaj dobim, pa dobim večidel že pozno, ko sem že ves v dolgeh, da revež sam ne vem, kam bi djal par soldov za toliko in toliko praznega prostora. Večkrat sem že djal, da bi popustil to beračijo in šel raji križem svet, toda, kam hočem z družino? Bog se usmili!

Vohnè. „Verjamem ti, prijatelj, da se ti huda godi; tudi jaz sem že skušal enake dogodbe v učiteljskem stanu; toda sedaj sem, hvala Bogu! zadovoljen, in živim brez posebne skerbi še precej mirno.“

Rohnè. „Srečni človek! povej, kako si si vendar opomogel in pomagal, da si se resil hudih vsakdanjih skerbi za nadležni želodec!“

Vohnè. „Poslušaj, ljubi moj, vse ti bom povedal! Ko sem pred desetimi leti nastopil tukajšnjo učiteljsko službo, se mi je ravno taka godila, kakor tebi. Novih učiteljskih dohodkov se morajo ljudje le počasi, toda resno navaditi. Kar sem dobival žita, so mi ga ljudje še precej radi dajali, posebno ker so gospod duhovni oče vselej popred v cerkvi mojo biro oznanili in spodobno priporočili. Če pa je vendar kdo kaj godernjal, sem bil tiho, in sem šel naprej; domu prišedši pa sem to potožil gospodu očetu, kateri so si vse take zanikerneže dobro zapomnili, in so jih potem o priložnem času, kakor je bilo treba, lepo, ali pa ojstro opominjali na njih dolžnost, — in tako sem potem večkrat ravno pri teh zanikernežih, ki so se poboljšali, več dobil, kakor pri drugih. Kar sem dobival za cerkvene opravila ali za „štolo“, kakor pravimo, so gospod oče vselej sami pri ljudeh zahtevali in potem meni plačevali; od revnih merličev pa so mi celó iz ubožne denarnice povračevali, da nisem nič zgubil, ker rekli so: „Učitelju zasluženó plačilo vtergovati, je vnebovpijoči greh“. Vidiš, ljubi prijatelj, tako so bili vsi dohodki kmali lepo vredjeni, in sedaj nimam zavoljo tega nikakoršne sile. Sčasoma pa, ko sem se oženil in mi je Bog dal, kakor sploh učiteljem, precej obilno družinico, za tega voljo so mi bili pa navadni dohodki že zeló zeló preprepičli, tedaj sem bil jel misliti, kako bi si pošteno pomagal. Zasadil sem vert in povsod, kar sem imel svetá, s sadnim drevjem; drugo drevje pa sem požlahtnil. Tudi murbe sem si preskerbel. Napravil sem si pozneje tudi čebelnjak, v katerem imam sedaj veliko rodovine. Sadno drevje je v 15. letih že precej zrastle, in mi daje sedaj veliko dobička za dom in za prodaj. Tudi *

svilorejo se sedaj vsako leto pečam, pri kateri mi moja žena veliko pomaga. Posebno so se mi letos čebele dobro obnesle. Ne bom se zlagal, če rečem, da mi sadje, sviloreja in čebele sedaj toliko ali še več dajo, kakor vsa učiteljska služba, — in tako mi ni treba meni in moji družini slin požirati, kedar drugi ljudje jedó in pijejo. Prijatelj! stori tudi ti tako, in vidil boš, da boš kmali drugi mož, in ti ne bo treba namesti na knofih pa na lesenih klincih hlačnikov nositi; pa brez zamere!“

Rohnè. „Pri tebi je vse drugače, kakor pri meni. Vaš gospod fajmošter so mož, ki jim je mladina, šola in učitelj globoko pri sercu, in so prava podpora učiteljeva, brez ktere bi tudi ti ne bil tako oral, kakor orješ. Jaz pa nimam nikogar, da bi se zmenil za mojo žalostno reč; še celó zavire mi leté pod noge, kedar potrebujem pomoči. S sadjorejo, svilorejo i. t. d. ne morem kaj začeti, ker nimam za to pripravnega prostora, — in ako bi se pri nas učitelj kaj takega lotil, bi se mu ljudje smejali, ker je sploh znano, da pri takih rečeh „škrice ne vé nič“, — in po pravici ti povem, da jaz res nisem kaj izurjen v drugih rečeh, kakor kar ravno navadno podučujem v šoli. Terpin sem bil, terpin se bom vlegel na pare!“

Vohnè. „Nikar tako obupljivo ne govori, ljubi Rohnè; sej si še mlad; lahko se še vse popravi. Lej! jaz sem znan z vašim županom, ki je mož, da se lahko z njim kaj govori. Pojdiva k njemu, in jaz ga bom nagovoril, da bo dobil kaj zemlje za tvojo sadjorejo, svilorejo i. t. d. Vem, da najina prošnja ne bo zastoj. Potem bom o šolskih praznikih prišel jaz k tebi, če boš dovolil, in nasadila bova drevesic, da bo veselje. Čebel ti bom pa jaz dal en par naj boljših panjev za pleme. Lej! začelo se bode brez vse težave, in ako boš svoji sreči dobro naprej kermil, ti ne more spodleteti. Kar pa vašega gospoda duhovnega očeta zadeva, ti bodo gotovo tudi raji kaj pomagali, če bodo vidili, da sam nimaš križem rok. Pregovor pravi: „Pomagaj si sam, in pomagal ti bo Bog.“

Rohnè. „Ti si blaga duša; vsega se ti izročujem; vodi me, kakor svojega otroka! Vbogat te bom na tanko, in nikdar ne bom pozabil, da si ti prvi posvetil moji neumni pameti.“

Vohnè. „Bog daj srečo! Noč bo že. Jutri greva k vašemu županu, — sedaj pa počivat. Lahko noč!“